

ล้มตอซง ทางเลือกในการทำนาแบบลดต้นทุน ลดเผาฟางและตอซง

การทำนาแบบล้มตอซง

เป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการทำนาที่สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรได้ เช่น ในกรณีของนายวินัย กองอินทร์ เกษตรกรผู้มีประสบการณ์การทำนามากกว่า 50 ปี ที่ได้แรงบันดาลใจในการทำนาแบบล้มตอซงจากคำแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล รวมทั้งการไปศึกษาดูงานที่จังหวัดนครสวรรค์ โดยนำความรู้ที่ได้กลับมาทดลองปฏิบัติจริงด้วยตนเอง และทำต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน พบว่า ฤดูนาปรัง ปี 2566 ทำนาแบบล้มตอซง จำนวน 24 ไร่ สามารถลดต้นทุนได้เฉลี่ย 2,062 บาทต่อไร่ หรือ 49,488 บาทต่อรอบการผลิต นอกจากนี้การไม่เผาฟางและตอซงยังช่วยเพิ่มธาตุอาหารในดิน และลดปัญหาฝุ่นควันจากการเผาฟางและตอซง ได้อีกด้วย

จากการลงพื้นที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 ชัยนาท(สศท.7) โดยสัมภาษณ์นายวินัย กองอินทร์ อายุ 72 ปี เกษตรกรทำนาตำบลศาลาไร่ไทย อำเภอสายผึ้ง จังหวัดสระบุรี และเป็นสมาชิกกลุ่มผลิตข้าวนาแปลงใหญ่ ช้างไทยงาม ได้เล่าให้ฟังว่า ตนเองได้เริ่มทดลองทำนาทั้งแบบไ้ตอ และล้มตอซงมาตั้งแต่ปี 2553 บนพื้นที่นา 8 ไร่

พบว่า การทำนาแบบล้มตอซงให้ผลผลิตที่ดีและมีคุณภาพกว่าการทำนาแบบไ้ตอ ปัจจุบันทำนาแบบล้มตอซงเฉลี่ยปีละ 2 ครั้งในฤดูนาปรังบนพื้นที่ 24 ไร่ โดยแปลงที่จะใช้ทำนาแบบล้มตอซงต่อจะปลูกข้าวโดยวิธีหว่านน้ำตม และมีการบริหารจัดการแปลงตั้งแต่การดูแลวัชพืชในแปลงนา ระวังเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืชให้มีระบาดในแปลงนา

เก็บเกี่ยวผลผลิตในระยะพลับพลึง เพื่อลดความเสียหายของต่อซังข้าว หลังเก็บเกี่ยวจะเกลี่ยฟางคลุมให้ทั่วแปลง เพื่อรักษาความชื้นในดิน และใช้ รถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์พ่วงท้าย เหยียบฟางให้ราบไปกับพื้น จากนั้นเติมน้ำลงในแปลงนาเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับดิน เมื่อข้าวเริ่มแตกกล้าต้นตามข้อแล้วประมาณ 15 วันจะเริ่มทยอยปล่อยน้ำเข้านาและดูแลใส่ปุ๋ยตามปกติ จากที่ผ่านมา พบว่า ปริมาณปุ๋ยที่ใช้ลดลง จากเดิม 60 กก./ไร่ เหลือ 30-50 กก./ไร่ ขึ้นกับสภาพต้นข้าวในแต่ละฤดูการผลิต ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่ได้ก็ใกล้เคียงกับการทำนาปกติ แต่คุณภาพของเมล็ดข้าวดีกว่าเนื่องจากต่อซังข้าวมีต้นทุนอาหารสะสมอยู่เดิม ต้นข้าวที่แตกจากต่อซังเดิมจึงโตและมีความอุดมสมบูรณ์เร็วกว่าการปลูกข้าวแบบปกติ ส่งผลให้ระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวเร็วกว่า

การทำนาปกติประมาณ 10 วัน และเมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการผลิต พบว่า นาปี ปีการผลิต 2565/66 มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 3,772 บาทต่อไร่ ในขณะที่นาปรัง (แบบลุ่มต่อซัง) ปี 2566 มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 1,710 บาทต่อไร่ ลดลง 2,062 บาทต่อไร่ โดยต้นทุนที่ลดลง ได้แก่ ค่าไถ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ย และค่าแรงงาน อย่างไรก็ตาม การทำนาแบบลุ่มต่อซัง ก็ยังมีข้อจำกัด

คือ สภาพแปลงนาควรมีความสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถควบคุมระดับน้ำได้ พันธุ์ข้าวต้องเป็นชนิดไม่ไวต่อช่วงแสง ไม่มีโรคหรือแมลงศัตรูพืชระบาดในแปลงนา มีจำนวนต่อซังในแปลงที่มากพอ และควรเก็บเกี่ยวข้าวในระยะพลับพลึง เพื่อป้องกันต่อข้าวตาย ที่สำคัญต้องไม่เผาฟางและต่อซัง

ท้ายนี้ นายวินัย กองอินทร์ มีความภูมิใจ และเชื่อมั่นว่า การทำนาแบบลุ่มต่อซัง

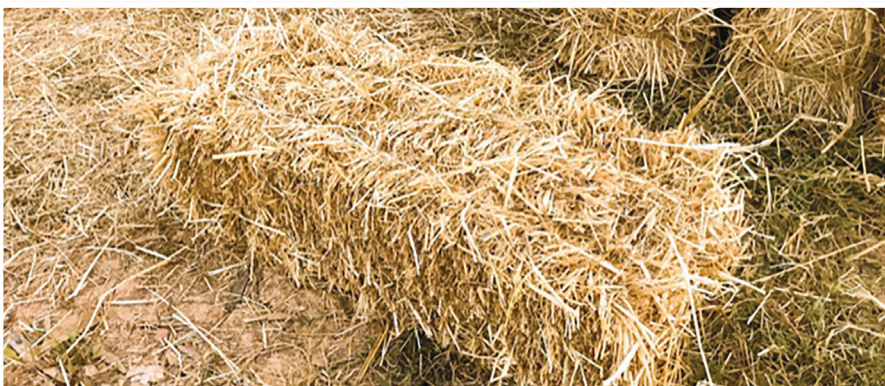

สามารถช่วยลดต้นทุน และสร้างรายได้เพิ่มเติมได้จริง ซึ่งเห็นผลจากการที่ตนเองได้ปฏิบัติจริงโดยลองผิดลองถูก มาตั้งแต่ปี 2553 จนถึงปัจจุบันกว่า 13 ปี จึงอยากจะส่งต่อถึงพี่น้องเกษตรกรที่ทำนาว่า หากสภาพพื้นที่มีความเหมาะสมและเกษตรกรสามารถก้าวข้ามข้อจำกัดของการทำนาแบบลุ่มตอซังได้ ก็อยากชักชวนให้มาปลูกข้าวแบบลุ่มตอซังกันเพิ่มขึ้น เพราะนอกจากจะช่วยลดต้นทุนลงได้แล้ว ยังสามารถช่วยลดปริมาณน้ำที่ใช้ในนาข้าวลงได้ ผลผลิตที่ได้ก็มีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของตลาด

ที่สำคัญมีรายได้เหลือใช้เหลือเก็บเพิ่มขึ้น และยังเป็นสนับสนุนนโยบายภาครัฐในการลดเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรลงได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ภาครัฐก็ต้องช่วยสนับสนุนและสร้างความมั่นใจให้แก่เกษตรกรที่ทำนา ว่าการทำนาแบบลุ่มตอซังเกิดผลดีและประโยชน์แก่เกษตรกรจริง ทั้งนี้

หากสนใจรายละเอียดข้อมูลการทำนาแบบลุ่มตอซังเพิ่มเติม สามารถสอบถามข้อมูลได้ที่ นายวินัย กองอินทร์ โทร. 08 6130 3857

โดย : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 ชัยนาท

“
อย่างไรก็ตาม การทำนาแบบลุ่มตอซัง ก็ยังมีข้อจำกัด คือ สภาพแปลงนาควรมีความสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถควบคุมระดับน้ำได้ พันธุ์ข้าวต้องเป็นชนิดไม่ไวต่อช่วงแสง ไม่มีโรคหรือแมลงศัตรูพืชระบาดในแปลงนามีจำนวนตอซังในแปลงที่มากพอ และควรเก็บเกี่ยวข้าวในระยะพลับพลึง เพื่อป้องกันตอข้าวตาย ที่สำคัญต้องไม่เผาฟางและตอซัง

”